

MLADÁ NA MALÝ

26.6.2015

2

DĚTI NA JEVIŠTĚ PATŘÍ

Rozhovor s členkou lektorského sboru
Zuzanou Jirsovou

Divadlu se věnuješ dlouhou dobu. Vzpomínáš, jak ses k němu dostala?

Zrovna dneska jsem to říkala dopoledne na semináři. Dostala jsem se k divadlu úplně náhodou. Moje původní povolání je učitelka mateřské školy a protože jsem zručná (přes ruce), tak jsem kdysi hrozně rychle a šikovně ušila loutku. Když to pak paní lektorka viděla (mimochodem byla to loutka bez nápadu, jen podle střihu, nebylo na ní nic tvůrčího, ale byla pěkně ušitá), řekla, že jsem šikovná a že mě pošle na Loutkářskou Chrudim. A mně se hrozně nechtělo, protože jsem měla doma dvě malé děti a chtěla jsem být v létě s nimi. Pak jsem tam tedy z donucení dojela a s nadšením se vrátila. Tak jsem se kolem toho začala točit, jezdit na Dětskou scénu, semináře a tak. Nakonec jsem tady.

Jaké to pro tebe bylo na Loutkářské Chrudimi?

Byla to pecka. Nádherná divadla. Bylo to něco, co jsem vůbec neznala. Možnosti, co všechno loutka dovede. Co divadlo dovede. Navíc jsem se tam tenkrát setkala s představením Draka, který hrál Prodanou nevěstu. Dodnes si obrazy z toho představení pamatuji. Ani jsem netušila, že něco takového jde. Pak jsem se přihlásila na seminář, který tenkrát vedl Jiří Oudes a bylo to takové nahlédnutí do práce s malými dětmi jinou formou. Já jsem divadlo vlastně nikdy dělat nechtěla. Šlo mi o děti. Jak jim obohatit svět, jak s nimi zacházet, pracovat. I v době, kdy jsem se hlásila na DAMU, říkala jsem si, že to budu používat jako učitel. To byl hlavní důvod.

Změnil se od doby, kdy jsi studovala, nějakým způsobem pohled odborných kruhů a veřejnosti na dětské a studentské divadlo?

Úroveň se změnila. Ale je to kraj od kraje, místo od místa. Nádherným příkladem je Praha, kde jsem si z počátku říkala: takových možností a přitom ta divadla za moc nestojí. A dnes tam jsou soubory (dětské), které kvetou. Na druhou stranu jsou místa, kde se to nehne. Pořád hrají o tom, jak rodiče odešli a děti si udělaly mejdan. Pak to stojí ve stojatých vodách. Ale jinak si myslím, že kvalita stoupá. Je víc toho lepšího. I když pořád ještě někde narazím na šílené průšvihy, jako přehrávání muzikálů, kde si aktéři zablbnou,

ale není v tom nic víc. Taková představení na efekt. Pak si říkám, nakolik mám právo jim do toho vrtat. Je to jejich svět, jsou v něm spokojení a nemají zájem o vzdělání. To mluvím spíš o dětském divadle. Kdykoli jsem jezdila na studentské přehlídce Nadělení, nebo Nahlížení, viděla jsem tam spoustu pěkných věcí.

Stále existují lidé, kteří razí větu: „Děti a psi na jeviště nepatří“.

Já říkám, že psi a malá miminka nepatří do hlediště. /smích/ Ale to hodně záleží na adresátovi. Pro koho to divadlo je. Dětské a studentské divadlo je samozřejmě pro diváky, ale rovnou měrou je zároveň pro ty, kteří jej dělají. U profiků spíš převažuje adresát. Jak děti rostou, musí růst i zodpovědnost. Takže si myslím, že na jeviště patří. Se psy tedy nemám moc zkušeností, ale když je vycvičený, tak může. /smích/ Samozřejmě je důležitý proces vzniku. Jak děti a vedoucí spolu jdou, jak se domlouvají. To je velká škola pro obě strany. A tenhle proces je pro mě strašně důležitý. Jsem si ale také vědoma toho, že se dítě učí zodpovědnosti, slušnosti, úctě k divákovi. To je neskutečně důležitá sociální zkušenost. Děti na jeviště rozhodně patří.

Každý porotce má nějaký svůj důležitý aspekt, který hledá, po kterém jde. Co považuješ za to úplně nejdůležitější ve studentských představeních?

Je to uvěřitelnost. Pak je jedno, jak to dělají, jaké prostředky použijí. Když vidím, že věří příběhu, o kterém hrají, budí důvěru ve mně. Pak si hrozně vážím těch představení, která ve mě vzbudí zvědavost. Kdy začnu sympatizovat s nějakou postavou, začnu se o ni bát. Důležité je napětí.

Rozhovor pokračuje na straně 19

11,5 kilogramu, Jaroměř, Praha, Tuhaň: Paprsky slunce

JAK DE-POHÁDKOVAT POHÁDKU

Rozhovor se souborem

Znám vás z různých koutů – jak jste se dali dohromady?

Bára: To byl popud od nás s Kačkou, protože jsme hrozně chtěli pracovat s Kubou. Poprosily jsme ho, jestli bychom s ním nemohly něco udělat.

Vojta: Jakub se dal do shánění lidí a přes různé známosti a neznámosti sehnal třeba mě. To byl takový casting... Byl jsem trochu v pořadí, doteď z toho mám mindráky.

Jakub: Dlouho trvalo, než jsem si na něj vzpomněl, to je celé. A Dominik je prostě můj spolužák. Ještě s námi funguje Tomáš Loužný, kterého tady nemůžeš vidět, protože jel někam do Brazílie. Tomáš jinak funguje jako dramaturg.

Kde jste vzali námět?

Jakub: To je asi moje ambice, tuhle věc zpracovávat.

Vojta: Inscenace je žánrově taková všemi-směry-forma. Klasická pohádka, kterou všichni znají, zpracovaná nějakým netradičním způsobem...

Jakub: To zas nebyla úplně moje ambice (Vojta: Moje spíš) Já chtěl vzít tuhle látku, de-pohádkovat ji a vybrat z ní to základní a archetypální. Osekát na to nejsurovější jádro. Ten příběh mi přišel natolik vrstevnatý, že se tam toho dá dost najít. Nosili jsme si různé pohádky z různých koutů světa, kde se opakují tyto motivy, a hledali v nich něco základního.

Jakub celou dobu svítil nad vámi jako ten všemohoucí. V kontextu přehlídky není režisér představení úplně typickou věcí, spíš nějaký vedoucí nebo učitel, proto bych se chtěl zeptat na Jakuba jako režiséra.

Jakub: Mám odejít?

Vojta: No nemusíš úplně. Já Kubu podezřívám, že měl od začátku jasno o všem. Ne, jak to bude vypadat, protože proces byl na nás – co jak postavit, co to může znamenat a podobně. Ale hlavně měl jasně daná pravidla, co se může. Pokud bude řetěz tohle, tak se nemůže to a to a vy můžete to a to. Vždycky jsem měl pocit, že pracuju s někým, kdo je na to téma a na ten materiál dobře připraven.

Bára: A vlastně i forma toho zkoušení byla velmi příjemná, protože jak jsme všichni odjinud, tak jsme se dohodli, že pojedeme v srpnu na třítydenní intenzivní soustředění na chalupu, kde to celé uděláme.

Káťa: Tam jsme přibrali 11,5 kilo a tak vznikl náš název.

Je pro vás divadelní prostředek skutečně jenom

prostředkem, nebo se vám stává i tématem?

Káťa: Když to viděla jedna z našich pedagožek, řekla: „No, to je taková fajnová klauzurka na téma práce s materiálem.“ A já si myslím, že to úplně není klauzurka, že to je normální představení, ale ta práce s materiálem je pro mě hlavním tématem.

Ted' bych měl otázku přímo na Báru a Kátu. Utajené téma přehlídky je paměť. Vás pamatuju, že jste jezdily po přehlídkách s představeními dávno před tím, než jste byly na DAMU. Co se pro vás změnilo v souvislosti s přehlídkami a tvorbou inscenace, potom co jste na škole získaly nějaký odbornější náhled?

Káťa: Na spoustě mých spolužáků z různých kateder je hrozně znát, jestli ten člověk jezdil na přehlídky nebo ne. Ve smyslu, jestli se z té školy neposere. A veškeré kontakty k projektům, co teď dělám, jsem získala na amatérských přehlídkách. Třeba to, že hraju u Máši a Kristiána na Štvanici je dáno tím, že jsem se s nimi opila na Hronově. Tak jenom: „kurva děti, jezdíte na ty přehlídky, bude se vám to jednou hodit.“

Bára: A hlavně jezdíte a pařte, protože to je největší zásoba kontaktů a divadelních podniků. Můžu říct, že co se týče tvorby inscenace, tak tam nevidím žádný rozdíl. Mám pocit, že to děláme pořád stejně. Tohle byla jedna z mých prvních zkušeností, kdy jsme měli režiséra, v amatérském světě to probíhá víc kolektivně. A co se týče přehlídek, tak jak říkala Kačka: na hercích je hrozně znát, jestli jezdili na přehlídky, tahali se s těma těžkejma řetězama vlakem a jestli si umí scénu postavit sami.

RECENZE

NOVODOBÝ MÝTUS

Karel Jaromír Erben a mnozí další badatelé vyznávali teorii o původu pohádek coby zlomků dávného mýtu. Nejspíš to není moc pravděpodobné, i když archetypálnost pohádkových významů je průkazná. Jakubu Maksymovi a jeho spolužákům z různých oborů DAMU se ale podařila obdivuhodná věc: vytvořili parafrázováním Erbenových Tří zlatých vlasů děda Vševěda novodobý mýtus až antického rozměru.

S jednoduchými, ale přesně volenými a užívanými prostředky dosahují maximálního účinku: minimem slov jen tam, kde jsou nutná, až sošným výrazem těl herců i miniaturní drobnokresbou gest a mimiky. Je patrné, že přinejmenším polovina inscenátorů jsou původem loutkáři. Inscenace působivě propojuje herecké a loutkové divadlo tak, že využívá specifických předností obou druhů: tam, kde jde o velikost činů i citů, hrají herci, tam, kde se dostává děj do polohy grotesky, uplatňují se loutkářské postupy, jako jsou dlaně, reprezentující lidi v kraji strádajícím nedostatkem vody i jablek (o pimprláckém dialogu strážců města nemluvě). Celek je loutkářským myšlením prodchnut i v použití a proměnách funkcí hlavního jevištního prostředku – řetězů, jimiž král vymezuje prostor své moci, znevolňuje svou ženu i dceru, řetězů, jimiž dcera nejdřív dráždí Plaváčka a pak se vyděluje od krále, řetězu, z něhož je utvořen labyrint (další motiv antických mýtů), který se proměňuje v hada, bojujícího s Plaváčkem o jablko (kteréžto spojení má biblické konotace, ale existuje i v mýtech antiky). Samostatnou kapitolou je práce s mizanscénou, zejména významovým tvarováním prostoru pomocí několikametrového řetězu. A

řetěz především spoluvytváří téma moci ve smyslu poutání, ovládnutí a omezování druhých.

I v tom je pohádka blízká mýtu. Zpracovává archetypální motiv starého krále, který musí zemřít, má-li život pokračovat. Inscenátoři však k tomuto existenciálně optimistickému vyznění přidávají své – podstatně skeptičtější: Plaváček, který prohlašoval, že mu nejde o moc, ale o lásku princezny, přebírá řetěz zemřelého krále a s ním i moc majitele řetězu. Samotnému závěru však chybí účinnější vypracování a tím i emotivnější tečka – ne významově, ale tvarově.

Paprsky slunce jsou výsostné Divadlo – svébytný umělecký a tedy i umělý tvar, v hereckém výrazu naplněný člověčinou až naturální.

Luděk Richter

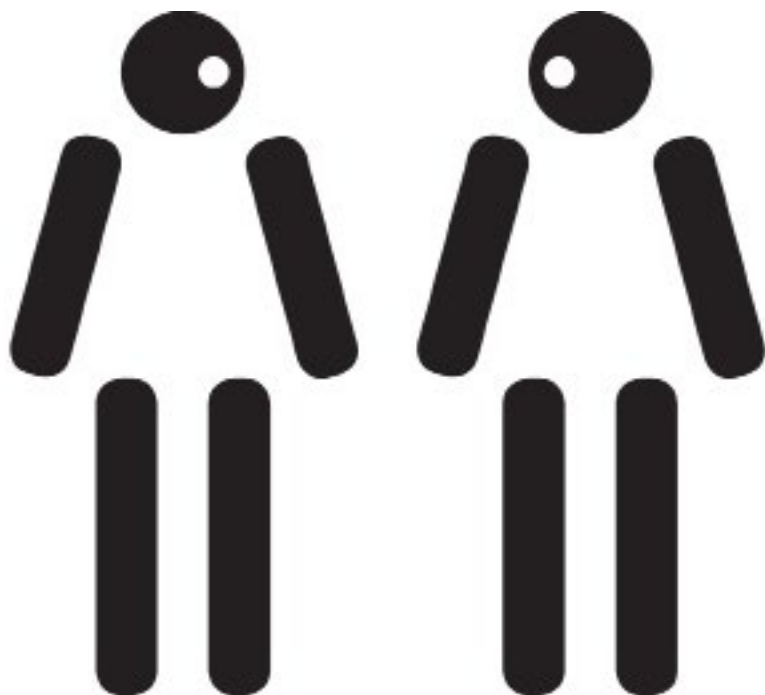

SLOVOMRAK

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větší písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

DISKUSE O INSCENACI:

Představení se mi moc líbilo, byla vidět zkušenost souboru, hlavně ve znakovosti představení. *** Král pro mě nebyl typicky pohádkovou postavou, která je zlá bez příčiny. Viděla jsem v něm konkrétní postavu. *** Prostředky se mi brzo vyčerpaly, pak už mě to tolik nebavilo. *** Mně řetěz nevalil, fascinovalo mě, jak ho lze použít a kolik situací na něm lze postavit. *** Kdyby bylo záměrem inscenace objevovat nové jevištní prostředky, pro mě by zůstal nenaplněn. Proto jsem inscenaci vnímal víc jako pohádku, byť depohádkovanou. *** Pro mě to byl příběh o moci. Obraz, kdy král přivazuje královnu a dává jí šperk z řetězu, byl ale v nepoměru s tím, jak byl řetěz použit na hada. To je možná důvod diskuse o vyčerpání prostředků. *** Zuzana Jirsová: Souboru se povedla magie slov. Dal jim význam, který chtěl. Někde v pozadí mi běžel Shakespearův Macbeth, kterého moc natolik svazuje, že umírá. Byly tam úžasné okamžiky, kde na člověka padala hrůza. Nebyly to jen pohádkové postavy, ale lidé z masa a kostí. *** Vladimír Fekar: Mýtus v sobe přirozeně obsahuje patos, pohádka si ho v globálu uchovává, v jednotlivých dílčích epizodách ale vyprávění odlehčuje a tím překvapuje diváka. Je to ve prospěch tématu, které chci sdělit. *** Karel Tománek: Navenek se inscenace tváří, že pracuje s mýtem, s pohádkou a obřadně je pak předkládá divákovi. Herectví je oproti tomu civilní. Je to v podstatě krátká anekdota; abych ji mohl přijmout, musím se s králem ztotožnit. Emocionálně jsem se ale s králem neztotožnil. Nebyla tam žádná nadstavba. Bylo by žádoucí, abychom objevili další rozměr. *** Nesouhlasím s tím, že tam není nový výklad. Královna si přece nepřeteče dopis špatně, naopak, vědomě se králi postaví. Stejně tak dcera se mu staví na odpor. To v pohádce není.

RECENZE

POHÁDKA O ŘETĚZU, KTERÝ TÍŽÍ, A PAPRSCÍCH, KTERÉ PŘINÁŠEJÍ NADĚJI

Zprvu to je jen záblesk ve tmě, jako bychom na chvíli zahlédli tajemství, nápověď budoucna, mytický příslib, něčeho, co děsí a co dává i naději. Zní věštba, která se opakuje - nový král se narodí ve stejný den jako tvoje dcera.. Starý známý příběh o Plaváčkovi je vyprávěn minimalisticky - není potřeba příliš slov, to hlavní se děje mimo ně. Odehrává se to za řinčení řetězů v potměšilém království strachu, kam kdosi nový nespoutaný přinese hravost, světlo a naději, Paprsky slunce souboru 11,5 kilogramu jsou pro mě na tomto festivalu jako z jiného světa. Začíná se z jiné úrovně, Je patrné, že tohle je čarodějnická laboratoř divadla, kde se vaří z ingrediencí unikátní fantazie, obrazivosti a nic z toho, co se na scéně ukáže, není náhodné, ikdyž se to tak na první pohled může zdát. Je toněco, co vznikalo z ticha, zamyšlení, postupným rozhrnováním významů, jejich upřesňováním, ořezáváním až k naprostému minimalismu. I když se chvílemi může zdát, že ty téměř rituální manipulace se řetězy, kovovou tyčí, korunou či vědry jsou až příliš pomalé, dosahuje se tím velmi nenápadně velmi zvláštní atmosféry, v níž oceníme každý detail. Řetězy - základní téma, základní artefakt. Ale také symbol neviditelných řetězů, které spoutávají, které zatěžují naši mysl, z nichž se nelze vymanit..Řetězy jako vzácnými šperky spoutává král královnu i dceru, Těžké řetězy vymezují prostor teritorium, jsou znakem, symbolem. Stávají se čímkoli, s čím je třeba

bojovat - obrovskou ropuchou na dně studny, hadem v kořenech stromu. Nad ni mi může zvítězit jen člověk, který není zvyklý na okovy, je vnitřně svobodný, milující, netoužící po moci, která svazuje.. Takový je Plaváček, člověk z jiného světa, vnitřně radostný a hravý. Je nezávislý až do konce, kdy s pochybami snímá korunu mrtvému králi, který sám sebe zahubil v řetězech moci. Proti okovům a těžkým řetězům se tu staví symboly křehké a lidské, symboly života - voda a jablko.. To, co vidíme je vlastně především fyzické divadlo, příběh převedený do zhuštěné, minimalistické, ale velmi výmluvné symbolické řeči. Je patrné, že čtveřice protagonistů je zvyklá hrát s předměty, a využívat jako materiál i vlastní tělo. Okouzující je nápad, kdy poddaní jsou ztvárnění pohybem dlaní, zatímco majitelky dlaní klečí s obličejem obrácenými k zemi jako otroci. Uvědomila jsem si, že tato existenciální pohádka o vítězství svobodné mysli nad tíhou okovů, které nakonec zničí svého majitele, by před třiceti lety byla senzací a okamžitě zakázaným dílem. O to cennější je dnes, kdy společnost viditelné okovy nemá. To dává šanci ukázat zřetelněji nadčasovost tématu. Paprsky slunce Jakuba Maysy, Tomáše Loužného a herců Kateřiny Čiřkové, Bary Pumrové, Dominika Migače a Vojty Vávry pro mě nejsou jen jedním zajímavým titulem na přehlídce. Je to inscenace, která ukazuje jeden z možných směrů, kudy by se mohlo (a mělo) ubírat nejen amatérské divadlo.

Jana Soprová

Zhasni!, ZUŠ Uničov: Koho vypijou lišky

ZŮSTAT DOBRÝM ČLOVĚKEM

Rozhovor se souborem

Jak se to dělá, dostat se na Wolkráč i Mladou zároveň?

Z krajského Wolkráče asi. A oni nás poslali do Prostějova a na Mladou doporučili se scénářem.

Co vám říkali na Wolkráči? Měnili jste něco?

- Řešilo se téma a konec, který jsme teď pozměnili. A židle pryč v některých scénách vypadají jak prase.
- Tak jsme tomu od Wolkráče dali tak pětiminutovku...
- A podiskutovali jsme o tom konci.
- Představení se nám mění po každém rozboru.
- Navíc pořád někdo přichází a odchází, je těžké to takhle přezkušovat.

A kdo vás vede? A je to lídr nebo tvoříte dohromady?

- Janča Jurkasová, ale tvoříme vždycky dohromady, ani to jinak neumíme.
- Janča je takový vnější zdroj. Když se inscenace vytvoří, sami na ni nemáme objektivní pohled.

Jak se to dělá, převádět prózu na jeviště?

- Hodně se to musí seškrtat...
- Hlavní je přenést atmosféru. Nejde asi úplně o to, co tam necháš za slova.
- Najít si tam to svoje, co chceš předat ostatním.
- A pak se jedou improvizace!

Skryté téma téhle přehlídky je paměť. Jak toto téma souvisí s vaším představením?

- Asi paměť, co se týče vzpomínání na dobu minulou.
- Je důležité si tyhle věci pamatovat!
- A asi jde i o vnitřní paměť. Pamatovat si svůj příběh. Nejet jen po scénách a „teď řeknu tohle a teď se postavím sem“, ale vnitřní paměť toho, jak to všechno vznikalo. Což je třeba pro mě těžké, protože jsem tu tak jako na záskok.

A když řeknu slovní spojení „paměť národa“?

- Myslím, že náš národ docela rád zapomíná.
- V takových situacích, jako jsou třeba volby apod. se okamžitě vytahuje tahle doba.
- Hodně jsme se dozvíдали od babiček a dědečků, ale každý si pamatuje jenom to nejlepší nebo nejhorší. Je to takové neobjektivní.

Jakou funkci má vaše představení v souvislosti s pamětí národa?

- Aby se nezapomenulo. Varování.
- Poslední dobou se to všechno znova vytahuje.
- A všechny ty extrémistické směry...

Takže to cítíte a nějak reflektujete.

- My prostě nechceme, aby se to vrátilo. Hlavně, aby naše generace nahradila tu, která by to třeba chtěla, protože tu takové lidi jsou. I mladí, kteří vůbec neví, jaký komunismus byl. Což my teda taky naživo nevíme, ale nechceme, aby se to vrátilo.

Z jakých zdrojů tedy čerpáte a co jste z nich načerpali?

- Takže: filmy, knížky, novinové články, žijící pamětníci a jiné bytosti.
- Třeba moje mamka byla malá, takže si pamatuje jenom, že je fajn být komunistka, protože mohla nosit červený šáteček. A táta to zase hodně nesnášel, takže se vlastně dost pohádali, když jsem se jich ptala.
- Můj táta nemá rád komunisty vůbec, ale jak se mluví o pionýrech tak: „Jé pionýři, tam jsem byl taky!“

Z těch témat či motivů, které v inscenaci máte – co se změnilo a co zůstalo?

- Hlavní myšlenka asi zůstala stejná. Malá holčička přes všechny ty nástrahy dokáže zůstat dobrým člověkem, když řeknu klíšé.
- Změnil se režim, ale zůstali lidé.

-jam-

RECENZE

STŘÍPKY VZPOMÍNEK

Na scéně vpředu sedí nehybně brýlatá holka. Jako by se jí to, co se děje za ní, netýkalo. Tam zahlédneme podivné postavy v bílých kombinézách, a mladou holku, která je nucena kýmsi, aby se pragmaticky provdala - za opilce. To je startovací dráha příběhu - minulost dívky EL a jejích rodičů, a jejího dědečka. Když se narodí dítě, stává se ta nenápadná holka součástí děje, jeho protagonistkou a vypravěčkou. Je to příběh jejího dětství, kolem něhož běží dějiny totality v naší zemi. A my si teprve postupně skládáme ze střípků vzpomínek mozaiku jejího života.. Narodila se jako nechtěné dítě v nechtěném manželství, které neskončilo dobře. Tím světlým bodem dětství byl pro ni dědeček, zapřísáhlý odpůrce režimu, který lidi hlídá a otravuje jim život. Představují jej neforemné postavy v bílém. Holčička zprvu ví jen to, že tohle jsou nepřátelské lišky, které neposlušné „vypijou“.

Hodně abstraktní, aby to malá holka pochopila, stejně jako tu řadu křivd, kterých se na rodině dopouští režim. A domnívám se, že stejně abstraktní je mnohé z naznačeného i pro mladé diváky, kteří dobu nezažili. Právě tady je důležitá volba formy, jak příběh podat, zobecnit, aby byl pochopitelný. To se do jisté míry podařilo rozvržením půdorysu hry - z něhož okamžitě pochopíme, že ony všudypřítomné číhavé išky - hlídači pořádku, jsou těmi, před kterými je třeba mít se na pozoru. I když nikdo nedává návod, jak jim čelit, jak se nepodvolit, a co vlastně dělat. Naše hrdinka se do pozice divné dostává bez vlastního přičinění. Je poznamenána rodinným stigmatem, s kterým

se nedá nic dělat. „Já chodím všude dobře,“ to je klíčová věta, kterou na počátku říká s přesvědčením její matka, a pak ji nevědomky opakuje i EL. Ukazuje se ovšem, že to jejich „dobře“ nemusí být tím obecným „dobře“. Ale možná, že právě tohle přesvědčení nakonec EL pomůže vymanit se z moci lišek, zůstat navzdory všemu svobodnou bytostí.

Je pro mě zvláštní sledovat mladé lidi, narozené v době, kdy totalita je už dávno minulostí, jak její téma zpracovávají na divadle. Najednou mám pocit, že už jsem se i já stala součástí historie.

Jana Sprová

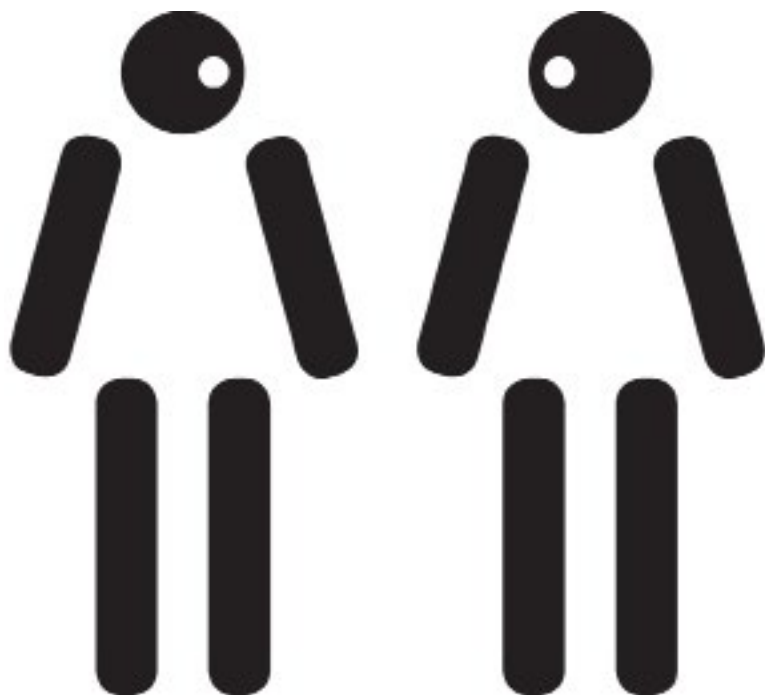

SLOVOMRAK

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

DISKUSE O INSCENACI:

Bylo zajímavé, že postavy na sebe braly roli vypravěče a komentovaly vlastní jednání. *** Mám problém s fragmentarizací, nevím, proč tam byla. *** Oceňuji výběr tématu a práci se sborem. Přemýšlela jsem, jak by to vypadalo, kdyby hra nebyla tak přesně časově zasazena. Jestli by věci neposloužila lépe obecnost místo konkrétní doby komunismu. *** Aby takhle fragmentární stavba mohla fungovat, je potřeba přesné hodinářské práce. Musí se mnohem přesněji volit prostředky i slova. *** Pro mě je představení o konformitě, která je nastíněna už na začátku. Téma není ale udržováno konstantně, někde je přebíjeno, ke konformitě se inscenace vrací zase až ke konci. *** Vladimír Fekar: Fragmentarizace vede ke zjednodušování vztahů. Vyhrocuje to konflikt, ale zbavuje lidských detailů. Uvažoval bych, jak dodat do příběhu nuance a realie. Kladl jsem si otázku, jak dosáhnout čistoty a reálnosti příběhu. *** Zuzana Jirsová: Prostředky a způsob sdělení ve mně vyvolávaly pocit, jako by to bylo načrtnuto až příliš tlustou tužkou, budil dojem až určité plakátovosti. Pokusu si nesmírně vážím, protože téma konformity je neustále platné a je cenné, že se do něj soubor pustil. *** Karel Tománek: Předloha pracuje s autobiografickými zážitky. Proč si soubor právě tento materiál zvolil, proč o něm se mnou chce komunikovat? Necítil jsem, že by objevil něco zásadně nového, byla to informace o mrtvém světě. *** Soubor: Chtěli jsme text zahrát, aby se na tu dobu nezapomnělo. Hlavní představitelka se prostě narodila do určité doby a všechny ty věci se jí prostě děly. A ona přesto dokázala zůstat sama sebou a nemusela se zařadit.

RECENZE

METAFORA NEBO DOKUDRAMA?

Inscenace Koho vypijou lišky už svým názvem odkazuje mimo, či spíše nad realitu. Tragikomická próza v podání uničovského souboru začíná dávnou prehistorií rodinné ságy. Nalevo sedí schoulená (jak později zjistíme, ještě nenarozená) dívka, vpravo chlapec v civilu, uprostřed čtyři postavy v prazvláštních hábitech – jakýchsi bílých kombinézách; pátá dívka vstoupí a zpola se též navleče do kombinézy. Proběhne jakási demonstrace, při níž dívka křičí Čechy Čechům a vzápětí jí její otec přiměje vstoupit do nuceného manželství, neboť je jí už jedenatřicet let a sama nemůže zůstat. Jako divák jsem trochu zmaten: citované heslo odkazuje k současným pravicovým náckům, zvláštní „burkovité“ oblečení, jakož i nucený sňatek vzbuzuje přestavy muslimské rodiny. Následuje dlouhá partie s neurovaným manželským životem včetně domácího násilí, jež se odehrává nad hlavou i na hlavě narozené holčičky (a snad i jejích dalších sourozenců, zplozených s dalšími manželkami?), rozvod, soud o dítě... a teprve po tomto dosti zbytném a tématicky zavádějícím úvodu začíná samotná zápletka a její hlavní téma. Do kombinézy vstoupí i dědeček, aby mohla vnučka na školy, matka, jež učinila totéž, dává holčičce šátek a má ji společně s učitelkou k tomu, aby se naučila vstupní slib. Jenže holčička zjistí, že zdaleka ne vše je tak, jak je jí vnučováno, a odchýlí se z cesty pravé.

Jako bychom to (alespoň my starší) odněkud znali, že? A opravdu: slyšíme datum „1951“, „soudruhu“, „komunista“, holčička se dočte o zabavení dědečkova hospodářství – a je jasno. Jsme v neslavně proslaveném desetiletí po nástupu komunistů u nás.

Inscenátoři se tak docela nerozhodli, zda akcentovat spíše „dokumentární“, ba dokonce na osobní zkušenosti založenou polohu, nebo spíše zobecňující metaforickou polohu lišek (i tak si lze klást otázku, proč zrovna v kombinézách).

Pro hlavní téma konformity či nonkonformity (jakkoli lehce zazní už při účasti na demonstraci a v matčině souhlasu s nuceným sňatkem), jež se ve vztahu k hlavní hrdince – holčičce – rozjíždí ve chvíli, kdy se rodina kvůli vnučce sehne (přesněji převleče) a vrcholí ztrátou moci bezmocně pískajících „lišek“ nad dívkou, tedy pro toto téma je prehistorie matčina sňatku a nepodařeného manželství zcela zbytná a v provedení dokonce zavádějící.

Hluboké zaujetí čtyř hereček a dvou herců, pramenící ze zřejmého pochopení tématu, jež je nadčasové, nás však dokáže přenést i přes dílčí nedostatky či nedotaženosti.

Luděk Richter

Ušní mázek, ZUŠ Jana Štursy, Nové Město na Moravě: Elevátor

LEPŠÍ SRAČKA, NEŽ BÝT ŠEDÝ PRŮMĚR

Rozhovor se souborem

Co to?! Jak? Proč?

/všichni smích/

Anička: Chtěli jsme ukázat, jak hluboko lze klesnout. /smích/
Nic jiného by se v tom hledat nemělo. A také jsme chtěli využít náš nezměrný hudební potenciál.

Jaroslav: Určitě to nemá žádné hluboké téma.

Takže vaše téma by šlo vyjádřit jako...

Kateřina Šteidlová, vedoucí souboru: Šaškárna. Chtěli jsme udělat úplnou blbost. Děláme kvalitní sračky. /smích/

Lucka: Což se nám myslím podařilo.

Markéta: Ale ať je to hezké na pohled. /smích/

Já totiž pořád nemůžu uvěřit tomu, co jsem právě viděl.

/všichni smích – dlouho/

Jaromír: To říká hodně lidí.

Jaké byly reakce publika, když jste s touto inscenací začínali?

Anička: Nejhorší bylo, když jsme to hráli poprvé před mými rodiči. To bylo kvůli frigidě a libidu. V první řadě seděl můj táta, já se na něj podívala a on měl výraz, který značil něco mezi infarktem a vyděděním.

Jakým způsobem jste dali inscenaci dohromady?

Jaroslav: Vznikla z ještě větší blbosti.

Lucka: A z improvizací. Napsali jsme pár typů lidí a k nim vymýšleli různé příběhy.

Jaroslav: Původně to mělo být o fobiích.

Markéta: Lidé uvíznou ve výtahu a projeví se u nich různé fobie. A nakonec z toho vzniklo tohle.

Petra: Ty hry jsou vlastně z teambuildingových knížek a příruček.

Jaromír: Stačí si ty knížky pročíst a poznáte, že celý teambuilding je hrozná blbost.

Anička: Takže jestli chceš nějaké hlubší téma, je to kritika teambuildingu.

Markéta: A nadnárodních korporací!

Také jde o protest proti týrání zvířat, prázdné společnosti a drogám (to je pro mladé lidi aktuální téma).

Anička: Nabízíme pro každého jeho osobní téma. Něco ke ztotožnění.

Markéta: Jde o obraz celé společnosti. /smích/

Do jaké míry improvizujete?

Jaroslav: Teď už skoro vůbec.

Anička: Choreografie byly na začátku velmi improvizované. Byl to spíš epileptický záchvat do rytmu hudby. Teď už ne.

Petra: Ale Míra improvizuje pořád. Ten si jede to svoje.

Markéta: Stačí mu naladit se na dobrou vlnu a jede.

Anička: Očistí čakry a hodí tam diamant našich vlastností a schopností.

Vyzjistil jsem, že tato inscenace je pro vás rozlučková.

Všichni: No jo no...

Anička: Budeme dneska všichni hrozně brečet.

Čím vším si váš soubor za léta své existence prošel?

Jaromír: O tom bychom mohli zahrát divadlo.

Anička: Máme divadlo, které postihuje naši přítomnost, minulost i budoucnost. Lucka chodí do dramataku už 11 let.

Petra: Já 13 let.

Jaroslav: Nejméně šest let.

Kateřina: No pak jsme prostě hráli nějaké ty inscenace.

Markéta: Nikdy jsme nebyli úplně normální.

Anička: Hrozně se liší reakce, které na nás jsou. Jedeme někam, kde nás strhají až na dřeň. A pak zase jinde se to moc líbí.

Markéta: Asi pořád lepší, než kdybysme byli v šedém průměru.

-vím-

RECENZE

VESELÝ QUODLIBET

Příběh je prajednoduchý. Manipulativní šéfová zatáhne své podřízené na team-building, vedený zkomercionalizovaným „tibetským“ mnichem, kde projdou několika hrami a cvičeními, jejichž výsledkem je, že „všichni našli své nové já“ (a logicky proto společný úřad opustí), zatímco šéfová chce zůstat šéfovou, byť není jasné, komu bude šéfovat. Ale to evidentně není důležité, neboť to vše je jen záminka pro uplatnění různých komediálních nápadů a dramaťáckých her.

Téma, které by celek organizovalo, bychom hledali těžko. Snad by mohlo jít o parodii na vyprázdňené team-buildings a jejich šejdířské lektory, snad i na muzikálové manýry – ale ani o ně nejde. (A když říkám téma, nemyslím tím žádné hlubokomyslnosti, ale pouhý spojovací prvek – společný jmenovatel, jenž by dal celku smysl.)

Také prostředky a žánry se objevují dle toho, co nápad přinese: parodie, satira, muzikálová čísla, jejichž uplatnění je zdůvodněno oslími můstkami nebo ani to ne (že jde jen o samostatná čísla bez pevnějších vazeb na děj dokládá i divácký potlesk, který se strhne po každém z nich). Výsledkem je kabaretní pásmo různorodých čísel, jejichž řazení postrádá nejen stavbu obsahovou, ale i formální

stavbu, spočívající v důsledně budované gradaci. Zde může přijít kdykoli cokoli a v jakémkoli pořadí, hlavně aby byla legrace.

Zaplatpámbů, v tomto případě se alespoň vychází z osobností jednotlivých aktérů, kteří se hrou evidentně baví a dokáží tím pobavit i mnohé diváky.

Luděk Richter

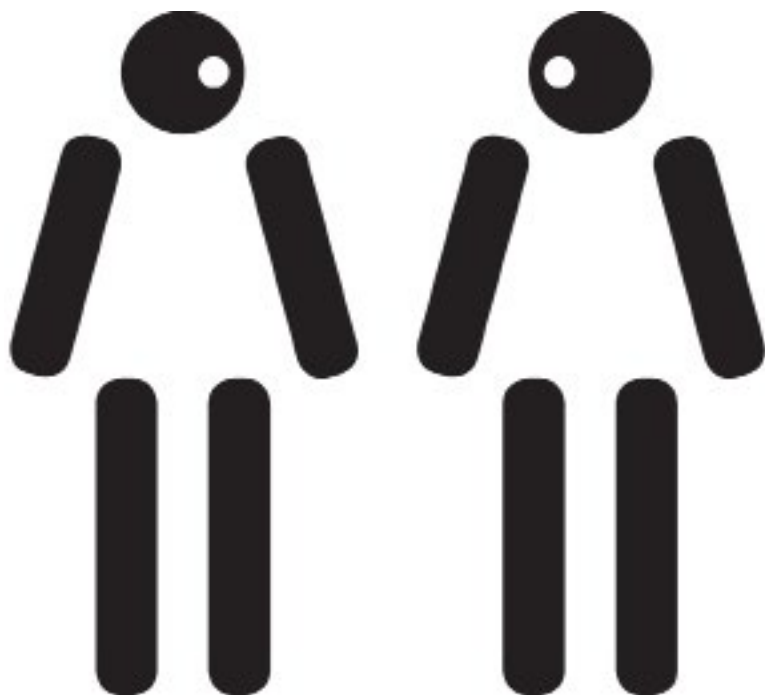

SLOVOMRAK

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

DISKUSE O INSCENACI:

Hodně jsem se bavila, líbilo se mi, že si herci s látkou sami pohrávali. Možná to bylo trochu bez pointy. *** Líbilo se mi nasazení herců, jen mě občas příliš tlačili do toho, abych se smála. *** Nebyla mi jasná ani pointa ani téma, vypadalo to, že jde jen o to, aby to bylo strašně vtipné. *** Měl jsem pocit, že šlo o jednotlivé výstupy, které pak spojila situace teambuildingu ve výtahu, což je prostředí, kde se může setkat kdokoli s kýmkoli. *** Byl to kabaret, pobavil jsem se, žádné téma jsem nečekal. *** Tématem pro mě byla trapnost – trapné jsou teambuildingy, trapné jsou i muzikály, ke kterým to směřovalo. *** Bylo to parodické upozornění na to, jak směšné je budovat tým, když lidé nejsou ještě při sobě. *** Karel Tománek: Vnímал jsem radost ze hry. Struktura ale byla velmi jednoduchá, samotný kabaretní formát nebyl ničím překvapivý. Bavil jsem se, ale cítil jsem se ošizený, že dostávám méně, než bych od této bezvadné party mohl dostat. Možná to mnohem lépe funguje, když soubor hraje před kamarády, když se hraje pro někoho jiného, nemusí to mít takové grády. *** Vladimír Fekar: Byla to taková složitější maturitní besídka. Měl jsem pocit, že tu byla malá vynalézavost při zacházení se základní situací. Ale schopnost nadhledu a radosti jsem v inscenaci cítil, byť to byla jen taková hříčka. *** Zuzana Jirsová: Smála jsem se a bylo mi příjemně, ale postupně moje zaujetí klesalo. Nepomohly by střihy nebo krácení? Velmi se mi líbil závěr, kdy šéfka najednou zůstala sama.

RECENZE

TEAMBUILDING VE VÝTAHU

Ušní mázek z Nového Města na Moravě přivezl představení, které prostě musí být na každém správném festivalu. Nikdy sice nezvítězí, ale pro pohodu udělá své. Každý z diváků, byť bere divadlo smrtelně vážně, si občas rád povyskočí. Samozřejmě obrazně. Jinými slovy, tyhle variace na střetnutí nejrůznějších charakterů v prostoru, z něhož není (aspoň dočasně) úniku, etudy, v nichž se každý vybarví, vytvářejí dobrou náladu a všeobecnou touhu po hravosti. Neboť typy jako hypochondr, sexy naivka, či ambiciózní „kráva“ zná asi každý z nás.

Témata výtahu a teambuildingu jsou nejen na českých scénách oblíbená a frekventovaná. A je to výborná příležitost k prověření kolektivní souhry a pro herecký trénink. Když do téhle směsi přimícháme ještě podivného milionáře, který se dal na duchovní cestu a ostatním otevírá bránu k porozumění sobě samému, a pár muzikálově laděných autorských písní, je jasné, že diváky čeká příjemně strávený čas.

Takže odpustíme leccos - ať už nelogicky velký výtah (chvilí jsem přemýšlela, jetsli to není výtah na převážení kulis?), celkem průměrný zpěv, a nakonec i to, že tematicky tu vlastně o nic moc nejde...

Jana Soprová

Červiven, SPgŠ Krnov: Propadlý lístek

O HOMOSEXUALITĚ JE POTŘEBA MLUVIT

Rozhovor se souborem

Podle programu jste bývalí studenti Střední pedagogické školy Krnov, je to tak?

Michal: Je, až na jednu výjimku - já jsem externista.

Karel: Externista z JAMU.

Erika: Vyhozený z JAMU.

Michal: Ano, přiznávám se k tomu. Petra má ještě kočovný soubor, tam jsem se s ní seznámil a začal s ní pracovat.

Jak na škole soubor fungoval?

Petra: Na škole máme hodiny dramatické výchovy. Ty, kterým to jde dobře, oslovím a fungujeme jako kroužek. Toto už je ale Červiven senior, Červiven je složen ze studentů současných, tam děláme spíše pohádky.

Jak jste přišli k textu?

Petra: Jednou jsem viděla knížku s takovým obalem (ukazuje román Michaela Cunninghama Domov na konci světa). Naše loňské představení k tomuto tématu nakročovalo, ale úplně ho nedovyslovilo. Řekli jsme si, pojďme pokračovat a na téma se zaměřit. V knize Domov na konci světa jsem si přečetla první kapitolu a věděla, že je to přesně ono.

Dramatizace je tedy vaše práce.

Petra: Ano. Román je psaný čtyřmi monology, každá postava říká příběh ze svého úhlu pohledu. Bylo to tedy těžké.

Co jste na text říkali? Přijali jste jej bez výhrad?

Karel: Já jsem na to téma kývl hned. Byl jsem zván ke spolupráci jako jeden z prvních, jsem v souboru už takový erár. Výběr textů s Pétou i konzultujeme a tohle bylo přesně to, co jsem chtěl hrát. O době svobody, o době, kdy byla v rádiích pořádná muzika a kdy se pořádně žil život hippies. Byla svoboda, úžasná, nekomerční doba. Tedy rozhodně méně komerční než dnes.

Erika: Já jsem záchrana. Loňská herečka nemohla.

Michal: Asi jsem byl mezník, který rozhodl o tom, že se hra bude dělat. V momentě, kdy jsem na to kývl, Pěta věděla, že může dělat hru se dvěma kluky. Kluků u divadla tolik není, tak byla ráda, že našla dva, kteří se nebojí spolu hrát vztah.

Petra: A v momentě, kdy Michal řekl, že s námi bude hrát, věděla jsem, že půjdeme přes hudbu.

Je motiv hudby zmíněný už v předloze nebo je to váš prvek?

Petra: Hudba tam je zmíněná, ale pasivně. Postavy si jen pouští desky. Protože ale vím, že kluci mají spolu kapelu,

řekla jsem si, že dáme hudbu naživo.

Co na představení říkají vaši spolužáci, vrstevníci. Nepřipadá jim hra neaktuální?

Karel: To ani ne, oni tu hudbu také poslouchají, znají Hendrixe, Dylana a umí si představit, jak asi vypadal Woodstock. Sami jezdí na rockové festivaly, což sice není úplně Woodstock, ale funguje to na podobném principu. S čím ale měli problém, je ten náš vztah s Michalem. Divili se, že nás znají jako dva řízky, co hrají po koncertech, kolem holky... A najednou tohle. Byl to pro ně nezvyk, ale nakonec to nějak vzali.

Pro vás byla tématem doba svobody. Co pro vás ostatní?

Michal: Pro mě asi taky. Je to obrázek, jak se tenkrát žilo v Americe. U nás byl komunismus, v Americe to bylo takové free.

Petra: Pro mě je hra o té mamince. Ta musí přijmout své dítě, později druhé dítě, bez podmínek. A pak ho i vypustit.

Co ten netradiční rodinný model. Myslíte, že je to ve společnosti stále téma?

Karel: Řeší se už desetiletí, možná staletí, ale ještě se k ničemu nedošlo. Ačkoli se pořádají všechny pride pochody a podobně, pořád jsou lidé, kteří se na homosexualitu dívají jako na nemoc, kde stačí změnit pár genů a bude všechno v pořádku. Řešení zatím nikam nevede. Možná se to pomalu zlepšuje, například jak se teď píšou pohádky nejen princ a princezna, ale i princ a princ. Je tam nějaký pokrok, ale není to pořád ideální.

Petra: Ale je to pokrok. Před padesáti lety bys za to šel do vězení.

Michal: Rozhodně je potřeba o tom pořád mluvit.

Petra: Jsme takové osvětáři.

RECENZE

NAJÍT SMYSL ŽIVOTA

Přiznám se, že z představení Propadlý lístek mám trochu ambivalentní dojem. Je patrné, že vzniklo ze společného silného zaujetí souboru Červiven a má pro mě lákavé témata: jak zlatá šedesátá, tak možnost vytvoření alternativní rodiny. Na druhé straně mě tak trochu iritují některé scénické i výrazové prostředky, které inscenace používá, resp. jak je využívá. Vzhledem k tomu, že neznám předlohu (ale ráda si ji po tomto představení přečtu), o některých okolnostech i konkrétnímu věku hrdinů se mohu jen dohadovat. Nicméně, generační vzpoury a hledání vlastní identity odhaduji na věk kolem dvacítky. Hledání identity souvisí pro mě nejen s nejasnou sexuální orientací, ale především s hledáním smyslu života, svého místa na světě, ve společnosti. Což je o to těžší, jsou-li všichni hrdinové handicapováni tím, že nevyrostali v úplné rodině.

Tím se téma stává nadčasovým, a v dnešní době určitě hodně aktuálním. Tato inscenace mimochodem připomíná, že rozpad tradiční rodiny nastal právě v době hippies. A připomíná-li se tu Woodstock jako konec krásné revoluce ve stylu „love, no war“, i s tou symbolicky rozbláčenou zemí, jistě to není náhoda. Protože nová doba, která přišla poté, stále ještě hledá pevnou zem, východisko z chaosu.

Inscenace v tomto smyslu nabízí řešení v rovině osobní, v alternativních vztazích v „kmenu“ o více lidech. To je vlastně

základní vzorec, který se v inscenaci opakuje. Nejprve je to Bobby, Jonatan a jeho matka. A pak dva kluci a Clare se společným dítětem. Překvapivé, ale možné řešení. Jasná zpráva.

Méně jasné je to ale v konkrétních scénických řešeních. Hraje se chvílemi realisticky, možná až minimalisticky, a pak zas symbolicky (přiznám se, že základní symbol zástěry a zacházení s ním v neurotickém sundávání a znovu oblékání se pro mě stalo jedním z nesnesitelných momentů, jakkoli je zástěra jako symbol domácího štěstí a jistoty dobře zvolená). Stejně nadbytečně působilo polopatické zacházení s nástroji, několikanásobná výměna kytary a harmoniky mezi milenci, či stereotypy spojené s hraním karet. Naopak, funkční v rámci scény se ukázalo vymezování prostoru a určování konkrétního místa v „rodině“ obmalováváním a vymalováváním siluet na papírovém pozadí scény.

V každém případě soubor v tomto představení nabídl zajímavou sondu do vztahů, které mohou fungovat jako alternativní model soužití, a svým zaujetím dokázal přenést atmosféru souznění i na diváky.

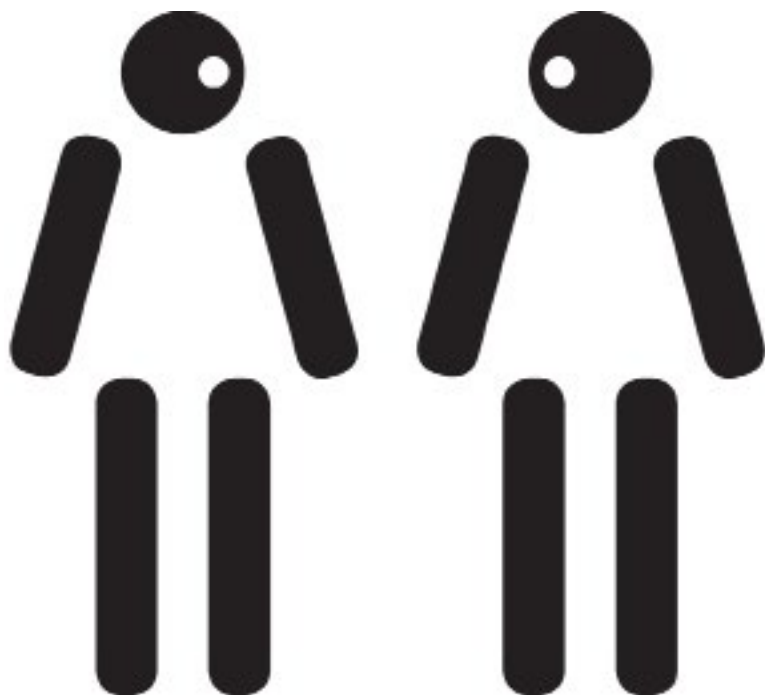
Jana Soprová

SLOVOMRAK

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

DISKUSE O INSCENACI:

Představení se mi hodně líbilo, vtáhlo mě do děje. *** Měla jsem problém se známými písničkami – vyhazovaly mě, představovala jsem si videoklipy. A pak se sprostými slovy. *** Zdálo se mi, že vidím nějaký nový typ činoherního herectví, minimalizovaný. Připadá mi, že soubor hledal přístup k tématu různými prostředky, například refrény, vrácením se. Jde to proti banalitě tradičního realistického činoherního herectví. Oproti matce ale mladší herci stále ještě dohrávali tvářema, chyběla jim energie v těle. *** Bavilo mě to, ale měl jsem pocit zvláštního muzea, které současnými prostředky vystavuje dobu 60. let. *** Hlavním tématem pro mě byla rodina – z trosek nefunkčních rodin hlavní postavy nakonec postaví velmi netradiční, ale fungující vztah. *** Rušily mě různě použité prostředky – psychologické herectví, do toho znakový systém oblékání zástěry a podobně. *** Problém může být v tom, že změna prostředků není ničím zdůvodněna, děje se nahodile. *** Zuzana Jirsová: Soubor se odvážně pustil do dramatizace rozsáhlého díla a sdělení příběhu se mu povedlo. Na začátku jsem zatápala ve scéně, kdy přichází Jonathan – nejdříve jsem si myslela, že to je bratr prvního muže, který předtím vypráví o ztrátě bratra. Líbilo se mi budování vztahů na základě znaků u všech čtyř osob. *** Karel Tománek: Příběhu jsem rozuměl. Problematický byl rytmus představení. Zpočátku jsem měl pocit, jako by herecká existence na jevišti nebyla vůbec ošetřena. Pak jsem si uvědomil, že to je záměr, že jsou budovány osobnostním způsobem. Dělení scén nebylo vytvořeno zvnějšku, odehrávalo se přirozeně, přímo na jevišti, a to pro mě bylo výjimečné. Kdybych jako dramaturg začal řešit střihy, situace a podobně, možná bych to celé zničil. Téma mi přišlo současné. *** Vladimír Fekar: 60. leta nejsou pro inscenaci nejpodstatnější, ale roli hrají – v té době se v USA hledají komunitní způsoby života. Rytmus inscenace je závislý na rytmu vyprávění. Na začátku jsem nevěděl, jak přistupovat ke vztahu vyprávění a situace. Nakonec jsem to přijal, ale přišlo mi, že to bylo spíš nahodile než vědomě.

RECENZE

HLEDÁNÍ BEATNICKÉ RODINY

Propadlý lístek je zatím nejklassičtější „činohra“ letošní Mladé scény: s výjimkou úvodní dvojrole bratrů, odehrané jediným hercem, práce s papírovou stěnou v pozadí (protrhávání, tři namalované siluety), stylizované hry v karty formou přibližování se hráčů a charakteristiky matky permanentním oblékáním a svlékáním zástěry, vše ostatní je odehráno psychorealistickým herectvím, v němž je každý herec ztotožněn s jedinou postavou. A je třeba přiznat, že toto herectví, uzpůsobené do podoby moderního osobnostního herectví, zvládají všichni čtyři nadmíru dobře.

Různorodost stylů by nemusela být problémem, kdyby ovšem nenastupovaly jen nemotivovaným mechanickým střihem, nýbrž vyrůstaly z vyvíjejícího se napětí plynoucích situací.

Tématem adaptace románu z období květinových dětí, šedesátých let, kdy všichni hledali lásku a zavrhovali vše, co představoval život jejich rodičů, je – na prvý pohled paradoxně – hledání rodiny, byť v netradiční beatnické podobě dvou chlapců (z nichž přinejmenším jeden je gay) a jedné dívky. Je sympatické vidět, že mladí tvůrci i jejich mladí diváci vítají nalezení rodiny jako řešení chybějících vztahů – byť je pro beatnickou dobu zvláštní, že s ní je přijato i to měšťácké, co v sobě často nese: povinné zařazení se do rituálů sekání trávy...

Problém vidím ve stavbě celku: hodinová inscenace nemůže stát jen na lineárním epickém přiřazování dalších a dalších situací. Až do Johnova odjezdu do New Yorku je kompozice gradována v souladu s vyvíjejícím se vztahem obou chlapců vůči sobě a Bobbyho vůči Johnově matce. Po zmíněném odjezdu, kdy se nastoluje nové pásmo motivů, začíná jejich pouhé řetězení běh brzdit a negativně se projevuje jejich epická podstata: ztrácí se napětí a inscenace začíná být zdoluhavá.

Buď jak buď jde o jednu z nejlepších inscenací tohoto souboru a divácky silný zážitek.

Luděk Richter

Alternativa Poetika, ZUŠ Liberec: Prokletí

JSME ROMANTIK, CYNIK A HOVADO

Rozhovor se souborem

Vybírali jste text - podklad pro inscenaci společně?

Ondřej: Každý si tak nějak vybíral toho svého básníka. Pak jsme to teprve dávali dohromady.

Matyáš: Ale vybírali jsme už na základě našeho konceptu příběhové linie.

Jakub: Hodně jsme četli, srovnávali překlady.

Takže příběh už jste měli daný předem a prostřednictvím básní jste se ho snažili naplnit?

Jakub: Až tak úplně jsme přesnou dějovou linku neměli.

Ondřej: Věděli jsme, jak to s nimi bylo, a nějak jsme to sčuchali dohromady, když jsme hledali básně. Není přesné vyjádření, že to byl pokus omyl, ale tak trochu...

Jakub: Hledali jsme to.

Ondřej: Bylo hodně verzí, asi tak osmnáct.

Takže co repríza, to verze?

Matyáš: To ne, verze vznikaly spíš na zkouškách před premiérou.

Byla pro vás poezie cílem nebo prostředkem? Chtěli jste hrát víc o poezii samotné nebo o příběhu básníků?

Ondřej: Určitě by to mělo jít dohromady, ruku v ruce.

Jakub: Řekl bych, že prostřednictvím poezie jsme hráli o básnících.

Byla bitva o postavy? Jak jste se dohodli, kdo bude kdo?

Matyáš: Rozhodli jsme se čistě na základě našich typů osobností. Ne podle vzhledu, ale podle toho, jací jsme.

Ondřej: Romantik, cynik, hovado.

Uvažovali jste o zařazení ještě jiného básníka?

Ondřej: Ne, tohle bylo od začátku jasné.

Měnili jste něco od krajské přehlídky?

Ondřej: Škrtli jsme jednu báseň, trochu jsme to zrychlili. Snažili jsme se zapracovat i na našich projevech.

Jakub: Spíš jde vždycky o to, jak se nám to zrovna vyvede.

Ondřej: Ano, některé úpravy vznikaly v průběhu dalších představení...

Matyáš: Tím jsme ale poznávali, kde to skřípe a postupně jsme doladovali. Určitě jsme vzali v potaz všechny připomínky, které nám byly dány. Základní koncepce ale zůstává stejná, tu měnit nechceme.

Měla jsem pocit, že se trochu změnil konec, je to pravda?

Jakub: Lehce. Na konci jsem si omotal ruku, aby bylo jasné, že mě nezastřelil, protože i k takovým domněnkám došlo. Proto jsme to takhle explicitně vyjádřili. Je to sice trochu debilní, ale chtěli jsme, aby to lidi pochopili.

Ondřej: Chtěli jsme tomu vyznění, že ho zastřelil, vyhnout hlavně proto, že to tak ve skutečnosti nebylo.

Musím říct, že pro mě jste dneska tím vytržením lampičky umřel.

Ondřej: Jo?

Jakub: Rimbaud je mrtev, ať žije Rimbaud!

-jip-

RECENZE

DIVADLO POEZIE, NEBO DRAMA?

Inscenace Prokletí začíná po několika epizodách ze školních let Artura Rimbauda jako pásmo jeho buřičských veršů, aby se v druhé části proměnila v drama jeho milostného vztahu s Paulem Verlainem, založené na vzájemné korespondenci, převedené do dialogů.

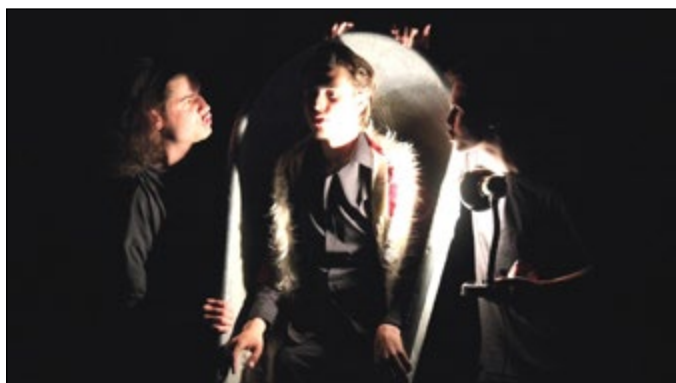
Obecný problém divadla poezie bývá, co divadelním obrazem dodat k uzavřené formě veršů, které samy sdělují vše, co sdělit chtějí, aniž lze zrušit jejich podstatu, spočívající v daném rytmu. U Prokletých si nejsem jist, nakolik obrazový part pomáhá zhmotnit obrazivo básní, obohatit je či dokonce povýšit, nebo je jen zakrývá a překrývá významy jejich vlastního obraziva, respektive nakolik jde jen o estetické pohrávání si s různě zabarvenými a různě nastavenými světly lampiček či s polohami plechové vany a postav v nich umístěných, stejně jako si nejsem jist, čím tak zásadním je zdůvodněna sama existence této ústřední metafory. Mnohdy na mne ony kejkle s vanou i lampičkami působí až dryáčnický, jako z pouťového domu hrůzy. Vzniklo divadlo poezie, v němž divadelní obraz je namnoze jen dekorativním doplňkem, odvádějícím pozornost od veršů, namísto prostředkem spolusdělení jejich významů.

Druhá, dramatická část pak místy naráží na vybavenost protagonistů pro psychorealistické herectví, zvláště v hojných momentech afektů.

Otázkou je i samo téma – tedy co nám inscenace chce sdělit o prokletých básnících a jejich prokletí. V tom, co jsem viděl, spočívá jejich prokletí především ve vlastní sebelítostivé a sobecké neschopnosti naplnit a udržet milostný vztah s partnerem – což je „prokletí“ či spíše přetěžký úkol každého z nás bez ohledu na to, jaká je naše sexuální orientace.

Inscenace tedy klade nejednu otázku – čímž je právě na takovéto přehlídce inspirativní. Výminky sdělují vše při vši účtě k přetěžkému úkolu, do kterého se tři mladí, evidentně citliví (snad až přecitlivělí), inteligentní a sečtělí muži pustili, i k tomu, co vytvořili.

Luděk Richter

SLOVOMRAK

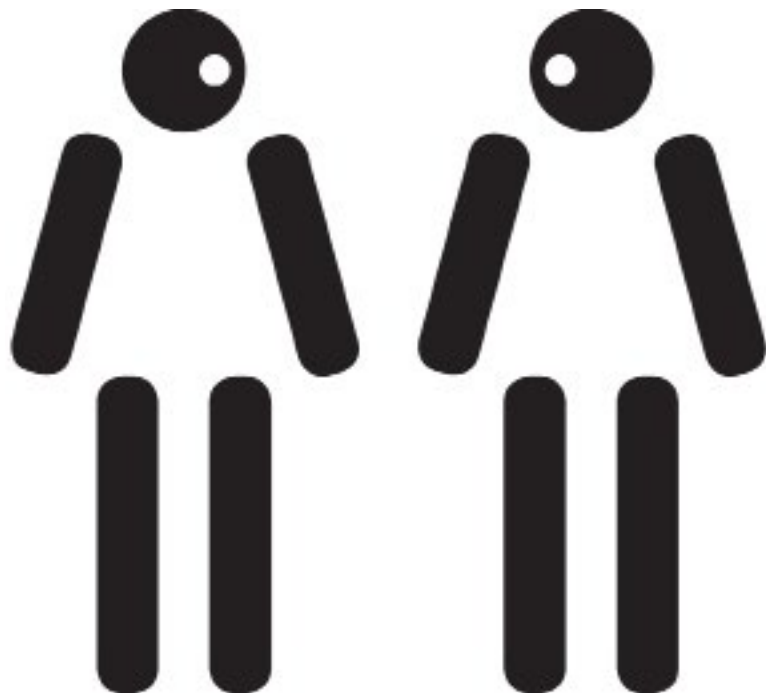

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

DISKUSE O INSCENACI:

Líbilo se mi, jak pracovali s chybou – když nedrželo červené sklíčko, hráli dál. Ale dýmající lampička mě odváděla od představení. *** Moc jsem nepochopila téma ani děj. *** Je obdivuhodné, že ve svém věku se pustili do tak závažného tématu a že si to sami zrežírovali. Líbila se mi scéna, celá ve tmě.

*** Druhá polovina mi plynula mnohem svižněji, v první jsem měl problém držet pozornost. Šlo se v ní hodně přes recitaci a málo přes situaci. Navíc tomu nepomáhalo to temno. A pak mám problém s Baudelairem, nechápal jsem, co tam dělá. *** První polovina byla recitačním pásmem, kde se nerozehrával příběh ani situace. Pak se to změnilo a ty dvě poloviny mi moc nešly k sobě. *** Nastražili jste si na sebe tolik úkolů, že nezbylo sil na to, abyste mluvili tak, aby vám bylo rozumět. U dobré třetiny slov jsem neslyšela začátky nebo konce. To není věc techniky, ale toho, jak vám záleží na tom, abyste nám sdělení předali. Celá výpověď byla zmuchlaná a nesdělená. Jako by na to nebyl čas, protože se řešilo, kdy se bude rozsvěcet a zhasínat. Byly tam samé ozdůbky, a ještě ve tmě housličky. *** Zuzana Jirsová: Hercům je tolik, kolik jim je, a nechali se očarovat tématem, které pak udělali divadelně. *** Karel Tománek: Koexistence poezie s dramatickým materiálem v jednom představení je problematická. Nesmírně jsem kvitoval zájem o poezii a tyto básníky. Ale jiná věc je, co se děje na jevišti. Poezii není možné sdělovat v obecném pocitu. Recitace znamená předávání básnických obrazů, které v sobě recitátor musí zpracovat. Jako divadelní divák jsem nebyl uspokojen, jako učitel bych s vámi rad o těch textech mluvil a objevoval je.

RECENZE

CHARLES! ARTHURE! PAULE!

Trochu starodávně, jako ze sklepů alternativy poloviny minulého století, na mě zavanulo představení Prokletí tří studentů ze ZUŠ Liberec. Alternativa Poetika, to je přesně ono... Alternativní pohled na poezii prokletých básníků, snaha uchopit je po svém. Můžeme vyčítat leccos - nedomyšlenost situací, chvílemi nedbalou výslovnost či překombinovanou hru se světly, barvami a stíny. Nicméně, nelze upřít základní vklad, tedy velké osobní zaujetí a touhu souznít s básníky po svém.

Na počátku máme pocit, že vstupujeme do rituálního prostoru. Tři sedící postavy na scéně samy sobě osvětlují obličej. Okouzlení možnostmi světla je patrné po celé představení. I já se - navzdory mnohokrát viděnému - ráda nechám na chvíli okouzlit a v paměti mi zůstává zvláště nasvícená růže, po níž jako by světlo stékalo v zlatých nitkách, či dekadentně expresivní dábelskost rudého světla dopadajícího na tvář ležící postavy „v rakvi“.

Pásmo (či inscenace?) se rozpadá na dvě viditelné části. V té první dominují verše prokletých básníků, a větší prostor tu má příběh Baudelaira, v druhé části je pozornost soustředěna na erotický vztah Verlaina a Rimbauda. Kdo nezná Úplné zatmění, asi bude trochu tápat ve faktech, ať už jde o milostný trojúhelník, postřelení milence, či nekonečný proud rozchodů a smířování citově labilních mužů. Ale

možná, že biografické detaily nejsou ani tak důležité, že tu jde spíše o evokaci atmosféry, chvílemi hravé a dychtivé, chvílemi depresivní a temné. A s ní souvisí i hravost, kterou vkládají všichni tři představitelé - Jakub Hrůza, Matyáš Hauser a Ondřej Ulihrach - do využití rekvizit, především velké plechové vany, která slouží chvílemi jako šílený koráb, jindy jako rakev či sofa. To vše nefunguje vždy logicky, někdy se to děje jen z vůle inscenátorů, pro ozvláštňení, okamžitý nápad, zajímavý obraz. Ale kdoví - možná právě tím se nejvíc po duchu blíží oněm prokletým básníkům, kteří vnímali svět jinak než ostatní.

Jana Soprová

Seminář

DIVADLO MÍSTA A PAMĚTI

Po první části semináře, která byla zaměřená na představení nově příchozích, krátké reflexe divadel a postupné uvedení do principu site-specific pomocí dramaticko-výchovných metod, se seminaristé přesunuli do zahrad kolem gymnázia a začali je velmi jemně přetvářet.

Úkolem pro každého bylo najít si místo, ve kterém mu bude dobře, a zamyslet se nad tím, jak se do něj umístí. Bylo při tom třeba brát v úvahu úhel pohledu a vzdálenost diváků. Seminaristé se tedy pustili do hledání. Následující postup byl jasně daný – přivést diváky k vybranému místu, postavit je do přesné vzdálenosti a úhlu, nechat je prohlédnout si tento „fokus“, a potom se za zavřených očí všech do prostoru nainstalovat.

První ukázka byla hned trochu atypická. Prostor – strom před hlavním vchodem do gymnasia. Děvče v tomto prostoru už bylo, když jsme přišli – ležela v koruně na větvi, která svým tvarem dokonale opisovala její polohu. Když potom prostor opustila, všichni se shodli, že její otisk už v prostoru zůstal a nedá se vymazat. Místo je označené.

Druhý prostor – dvě lavičky a lampa. Zavřeme oči a když je otevřeme, vidíme chlapce, který na lampu vyskočil a teď se na ni tiskne. Tiskne se k ní nebo leze nahoru? Význam obrazu se mění v souvislosti s tím, jak chlapec ztrácí sílu v končetinách.

Třetí prostor – opět lampa a lavičky, ale tentokrát z jiné perspektivy – díváme se na všechny lavičky v jedné řadě. Na jednu z nich se umísťuje schoulená dívka v červené mikině (i barva hraje.) Začínáme experimentovat – co by se stalo, kdyby si sedla přímo k té lampě? Co by se stalo, kdyby si sedla na nejvzdálenější lavičku? Kdyby si sedla k nám? Význam se posouvá společně s dívkou.

Čtvrtý prostor – keř. Všimáme si, že z něho koukají dva reflektory, jako dvě oči. Keř je čistý a měkký, jako z pohádky, ale co se v něm skrývá? Chlapec se do keře ponoří zády k nám. Je to peřina! Nebo princ, který jde za Růženkou. Anebo

ho ta rostlina žere.

Pátý prostor – zátiší s dvěma okny napravo od vchodu do gymnasia. Najednou to není škola ale vila. Dívka si sebevědomě sedá k balkónu. Tělesný gestus hraje!

Šestý prostor je u stromku, který se zvláště klene nad cestou a tvoří tak bránu. Dívka si sedla pod strom a na někoho čeká. Nebo se schovává? To ne, spíš hlídá u brány. Další prostor - postranní vrátka nedaleko odsud. Jsou nedověřená. „Nová šance?“ Co by se stalo, kdyby se dveře zavřely? Stoupá si do nich chlapec otočený zády k nám. Potom před zavřená vrátka a pak za zavřená vrátka. Na to dívka, nahlížející přes plot – nevidíme její ústa, dominantními se stávají oči. Potom se postavíme na cestu a díváme se směrem dolů – vidíme výše zmíněnou stromovou bránu, křižovatku cest, mocnou zeleň, a schody do budovy. Vedle schodů se umísťuje děvče s rukama na hrudi – sfinga.

Pak jen o pár kroků dál, díváme se stejným směrem, ale vidíme něco jiného. Mnohem víc je to o cestě a fokus obsahuje i obzor. Na schody si zády k nám sedá děvče s rukama široce rozepjatýma. Nápad! Přidáváme k tomu i sfingu z minulého obrazu. Začíná se něco rodit.

Budka u stěny školy – nikdo neví, jaký tam má vlastně význam. Získává jej tím, že se do ní umístí seminaristka. Fontánka – evokuje klid a odpočinek. S dívkou, která se dívá na její dno, získává bazének hloubku. Opona z větví. Hraje světlo. Dívka, která se umístí na zidku, není téměř vidět, pořád převládá prostor. Duch stromu?

A tak vzniká genius loci! Dotyčné místo někdo označí, tím, jak se do něj vtiskne. Tento otisk zůstává v kolektivní paměti lidí přítomných, anebo je tak silný, že tyto lidi přežije. Vezměte tedy tuto reportáž jako pozvánku do subjektivního genia loci účastníků semináře site-specific a až půjdete do tělocvičny (třeba v noci), zkuste všechna tato místa vnímat.

-jam-

Seminář

TVŮRČÍ PSANÍ

Jdu pozdě. Komu by se taky po ránu chtělo psát. Psaní bylo do noci dost, přesto se nelze vyhnout skutečnosti, že mě čeká návštěva semináře tvůrčího psaní. Vítaná změna, cha. Mezi dveřmi posnídám kafe a cestou do schodů se smírju s tím, že strávím dopoledne čučením do prázdného papíru nebo čučením na lidi, kteří čučí do prázdného papíru.

Dveře mezi redakcí a místností semináře jsou otevřené. Hm, asi odčerpávají psavou atmosféru, říkám si. Kdepak.

„Jak daleko jsi od jeho příběhu?“ ozve se z rohu Gábina Sittová. Snažím se se zorientovat v místnosti. Seminaristé posedávají v půlkruhu, jeden chlapec stojí čelem k ostatním. Vedle něj nesměle přešlapuje děvče.

„Jak moc se ho bojíš, jako vypravěč?“ domáhá se Gábina stanoviska. Děvče se otočí na podpatku a tiše se odklídí do opačného rohu, čímž vzdálenost mezi oběma seminaristy natáhne na maximum. Tohle asi není úplně povedený pokus, ať už je jeho předmětem cokoli, pomyslím si. Ještě než stihnu větu v duchu dokončit, ozve se výbušné: „Výborně! Tohle je přesné!“

Asi tomu nerozumím, proč se sedám, doufajíc v mentální obrat. Marně přemýšlím, kam se poděly papíry.

„A teď nám jeho příběh řekni,“ vyzývá opět Gábina děvče v rohu.

„André toho hodně nacestoval a víc si toho nepamatuju,“ uzavře tázaná. Tohle asi taky není úplně ideální odpověď...

„To je skvělé, super! Ještě jednou!“ zajásá Gábina. Tady něco...

„To je jaký vypravěč?“ obrací se Gábina na ostatní.

„Nesmělý,“ odpovídají rozhodně. „Hodně nesmělý. Zájem o příběh nula.“ Aha. On v tom bude systém.

„Postavte se všichni do prostoru jako vypravěč. Zaujmete postoj k příběhu,“ pokyne Gábina. Seminaristé se rozrvství v prostoru. Někteří přímo koukají na chlapce, který představuje příběh, jiní se obracejí do diváků. Někteří jdou k postavě na dosah, jiní zaujmou postoj v uctivé vzdálenosti.

V průběhu dopoledne se společně se seminaristy dozvídám, že je to proto, že vypravěčů může být celá hromada. Předvedou mi zaujatého, znalého, nejistého, povrchního, akčního, zapáleného, flegmatického, co si jeden vzpomene. „Včera jsme pracovali s technikou proudu vědomí, dělali

jsme volné psaní. Ohledávali jsme situaci, kdy mají postavy možnost promluvit, a zkoumali jsme, nakolik jejich promluvu kultivuje vypravěč a nakolik ne,“ vysvětluje mi Gábina o přestávce.

Další cvičení nemá také s psaním zdánlivě nic společného. Říkám zdánlivě.

Seminaristé ve dvojicích předvádějí živým obrazem klíčové momenty pohádky O Červené Karkulce. Tak, aby z obrazu bylo patrné, o kterou pohádku jde. Ve všech obrazech se objevuje postava vlka, nejčastěji ve scéně v babiččině posteli. Vlk Karkulku přesvědčuje o své nové identitě a já mám radost, že všechny obrazy přečtu. (Jen v „Babičko, proč máš tak velké oči,“ pořád vidím Faunův labyrint, ale to už je zanedbatelná nepřesnost.)

Proč je pro psaní důležité i odhalovat klíčové momenty notoricky známých příběhů?

„Nejen v tomhle cvičení, ale i při volném psaní jsme nakonec hledali jedno slovo, které má význam a které má smysl uchovat. Hodně jdeme po vztahu psaní a paměť: co má cenu vůbec psát, aby to po nás někdo četl. Co má vůbec cenu si pamatovat,“ říká lektorka. Píšu si to. Tohle totiž má smysl si pamatovat.

Ještě mi to nedá a zeptám se, proč ta fyzická aktivita, práce v prostoru, když jde jen o psaní? Kam se poděl ten papír, do kterého se tady mělo dle mé původní představy zoufale vejrat?

„Lidé, kteří touží psát, často nechtějí moc jít do prostoru a ukazovat se,“ vysvětluje Gábina, „proto vyhledávají psaní, protože si myslí, že u něj to není nutné. Podle mě je ale potřeba, aby byli aktivní, a aby z přetlaku té aktivity dokázali smysluplně psát.“

Pomalou končím návštěvu. Dívám se do bloku na svoje poznámky. Moc jich není, přesto to vypadá, že všechno důležité mám. Ha! Asi jsem si zapsala jen to, co má cenu vůbec napsat. On ten seminář snad funguje nebo co...

Zkusím tuhle strategii přednést v redakci.

-jip-

ANKETA

Jaká je vaše první vzpomínka na Mladou scénu?

Luděk Richter

Lenka Janyšová samozřejmě. Mám pocit, že ona je přesně ten motor, bez kterého by to tady neběželo. A lidé tu k sobě hezky Inou.

Lukáš Černý

No Honza Mrázek! Trabandi. To bylo ještě tenkrát za temnejch dob, kdy Malou scénu zavírali v jednu. A i v těch těžkejch dobách jsme se semkli a šli na terasu. A tam jsem se skrz Trabandy setkal s Honzou.

Edita Valášková (přítelkyně Šimona Stiburka)

Šimon. Nonstop. Pavel Skála. První kafe s cukrem a rumem (alkohol musí bejt).

Jakub Maksymov

Když jsem v rámci výstupu ze semináře imprology s Janou Machalíkovou procházel disciplínou „diapozitivy“ a téma bylo těžba černého uhlí, začal jsem v půlce mluvit o těžbě diamantů.

BÁSEŇ

Pa pa
pam pam
pa mě pa mě
paměť paměť
pamětní pamětní
pamětník pamětník
pamětníku pamětníku
pamětníkům pamětníkům

všem
i těm mladejm
i těm mladejm pamětníkům
i ty už něco pamatujou

pamětníkům
pamětníku
pamětní
paměť
pa mě
pam
pa

-jas-

-vím-

10 DOBRÝCH RAD, JAK DĚLAT DIVADLO POEZIE

Divadlo poezie je jako Bůh: nikdo ho nedokáže úplně přesně popsat a někteří dokonce říkají, že neexistuje. My v jeho existenci věříme. Proto přinášíme podrobný návod, s jehož pomocí se i z naprostého nepoetického polena stane zaručený laureát Wolkrova Prostějova. Stačí se držet těchto deseti bodů:

1. Během představení se musíte alespoň jednou polít vodou, je to dramatické.
2. Celé představení hrajte co nejvíc potmě, dodá to démoničnosti a nikdo neuvidí, jak se tváříte.
3. Hrubou chybou by bylo vzít si jako předlohu dramatický text. Jinak se prakticky nemůžete zmýlit.
4. Když se to hodí, použijte štafle, když se to nehodí, tak taky.
5. Pokud máte dlouhé vlasy, byla by škoda je nerozpustit. Rozhodně však až v průběhu představení. Byla by škoda, nevyužít je jako prostředek transformace postavy.
6. Infiltrujte květinu, klidně umělou.
7. Dramatická situace není kamarád.
8. Těch básniček tam narvěte aspoň dvě sbírky.
9. Pokud jde o víc autorů, tak dvě sbírky od každého.
10. Dejte si pozor na přesahy, verš by neměl bránit přirozené civilní mluvě.

-jam- -das-

Prý jsi odešla definitivně na odpočinek. Promiň, ale těžko si tě představím, jak odpočíváš.

Já jsem dokonce začala být líná! A jsem za to ráda. Mám velikou zahradu, ohromnou. Na ní mám spoustu zídek a laviček. Všechno jsem tam stavěla já, manžel má na starosti daleko zásadnější věci, jako aby třeba chalupa nespadla. Chtěla jsem tam mít hlavně místo na sezení, ale Vítku, řeknu ti, já vůbec neměla čas si sednout. Teď už ho mám. /smích/ Lítám po zahradě, pracuju na ní. Ani nejde umýt, jak mám za nehty špínu z pampelišek. Ale to, co dělám, to jsem začala dělat ještě když jsem pracovala. Myslím, že za rok bych to mohla dokončit. Pustila jsem se do hledání předků a historie místa, ve kterém žiju. Hledám v archivech, matrikách, urbářích a luštím. Až je mi z toho někdy špatně, jak nedobře to jde přečíst. A jelikož jsem hodně expanzivní, tak teď píšu historii celé vesnice. Ale vlastně neočekávám čtenáře. Krunvald je tak malinký. A nikdo se o něj nezajímá, nikdo ani neví kde je. Ale napsat to musím. Je to nádherné místo.

-vím-

VÍT ČI NEVÍT

Faktografický sloupek Vítky Maloty

Den druhý utekl, neřeknu jak. Nejedem divák cítí se po něm přesycen fakty, divadelní terminologií, Baudelairem, horkem, kofolou a Bernardem. Ohromné množství souborů strhlo nás do víru výsledků své tvůrčí práce a my ani nevzpomněli na chladný a racionální úsudek, který tak často chybívá. Víte, že:

* Soubor z Uničova jemně nakousl ožehavé téma **komunisté versus Liška**. Je ale pravda, že ne každý je zběhlý v nedávné historii naší politické scény natolik, aby rozkryl všechny narážky a ponouknutí. Liška je v inscenaci stavěn do záporné role, neboť - cituji - „tě vypije“. Ex-předseda Strany zelených ovšem jako jeden z mála dlouhodobě vystupuje proti působení KSČM na české scéně. Ke komu se tedy soubor kloní? Hraje to na obě strany? Jsou jeho favoritem komunisté?

* Ušní mázek pracuje s aktuálním tématem. Název Elevátor odkazuje k populárnímu pojmu **elevator pitch**, což je volně přeloženo „výťahová prezentace“ - stručné popsání vlastní profese či firmy, nejlépe v jedné větě. Výraz úzce souvisí s managementem v menších i větších společnostech. Toto téma bylo však zbytečně upozaděno písničkami o kosmonautice či architektuře, která je, jak všichni víme (zvláště když se podíváme na nádraží Ústí nad Orlicí), dávno pasé. P.S. Potvrzeno! Anička Laštovičková má libido. Ověřeno redaktorem.

* Červiven se bohužel dopustil hrubých chyb. **Marihuana** při malých dávkách navozuje klid a vzrůstající pocit dobré pohody, doprovázené jakýmsi stavem zasněného uvolňování. Teprve když je dávka vyšší, objevuje se tzv. „vysmátost“, která může trvat i desítky minut. Soubor se zastavil někde na pomezí a nedotáhl dramatickou situaci do konce. V redakci jsme se pro ověření pokusili tento stav vyvolat na šéfredaktorovi, ale ten se po dvaceti minutách rozplakal. Rovněž užití písně **Knockin on Heaven's Door** je nepřesné. V představení použitá tzv. cajdavá verze totiž nepochází z 60. let a USA, nýbrž poprvé zazněla roku 1978 v T.O. Údolí Děsu, kde ji u táboráku zahrál legendární Standa Kotrba, přítel legendárního Kapitána Kida, který je autorem legendární trampské písně Krinolína.

* Tři prokletí básníci na scéně vytvořili jiskřivou a gradující atmosféru, která ale padla v tom nejdůležitějším momentu: při **polibku**. Chlapci si zjevně v tomto odvětví lidské zručnosti nejsou nejjistější, neboť se trestuhodně minuli. Využijí tedy odborné literatury¹ a pomohu. Jak tedy umět krásně líbat?

1. Sebedůvěra: I když je to poprvé, musíte si věřit. Vašemu protějšku bude, pokud vás miluje, zcela jedno, bude-li to dokonalé.
2. Oční kontakt: Když se k vám přiblíží, podívejte se s lehkým úsměvem do jeho básnických očí. Pokud vám úsměv vrátí a neuhne pohledem nebo rovnou neuteče, touží po polibku.
3. Dotyky: Při líbání je důležitá práce celého těla. Zapojte hlavu, ramena, kolena, palce, kolena, palce. Víскеjte jej ve vlasech. Prozkoumejte každý záhyb jeho hříšně poetického dekadentního těla.
4. Pootevřené rty: Umocňují zážitek. Jemně jimi hýbete ze strany na stranu, asi jako když miminko cucá dudlík. Nepoužívejte hned jazyk. Dejte svému miláčkovi čas.

-vím-

¹ [online]. [cit. 2015-06-25]. Dostupné z: <http://www.jenproholky.cz/sex-vztahy/5478-7-triku-jak-umet-krasne-libat>

POZOR, VÝLET!

Slyšte, slyšte, zásadní vyjádření Lenky Janyšové k dnešnímu výletu (startuje v 15:30):

„Tajný výlet bude již po několikáté na netajné místo na Androlově chlumu. Půjdeme pěšky čtyřicet pět minut až hodinu, směr – do kopce. Tam si dojdeme do lesa na dříví, opečeme si buřtíky, či sýry a poté se slaníme z kopce (*není jasné, jestli slovo souvisí s lanem nebo se solí - pozn.red.*). Ti nejzdatnější mohou vylézt na absolutní vrchol Ústí nad Orlicí, a ti méně zdatní je budou zespoda podporovat. Pokud někdo nejlí buřty a chtěl by sýr – hermelín, prosím ozvěte se.“

Je otázka, zda ti, kdo nepůjdou na výlet, dostanou večeri. Lenka Janyšová se vyjádřila v tom smyslu, že možná ano.

Kdo páchá Mladou na Malý?

Petra Jirásková, Honza Mrázek, Vítek Malota (redaktoři) Jana Soprová, Luděk Richter (recenze) David Slížek (foto a zlom)